

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Beriozchin Ana în numele inculpatului Strechii Constantin, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 05 noiembrie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Strechii Constantin Chiril, născut la 02 octombrie 1962, originar din r-nul Soroca, s. Dărcăuți și domiciliat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Tineretului 51.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 04.12.2014 – 05.11.2015 (prima instanță);
2. 02.12.2015 – 14.01.2016 (instanța de apel);
3. 10.03.2016 – 08.06.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 05 noiembrie 2015, inculpatul Strechii Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități ce reglementează relații patrimoniale pe un termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Strechii Constantin, având o intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice, comise în scopul dobândirii ilicite a bunurilor din avutul proprietarului, prin înșelăciune și abuz de încredere, în perioada de timp din luna martie 2009 până în luna aprilie 2010, sub pretextul necesității unor sume bănești în scopul dezvoltării afacerii personale a însușit de la Ungureanu Igor, bani în sumă de 13900 euro, care conform cursului oficial a BNM la momentul săvârșirii faptei, constituiau 243111 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile.

Acțiunile inculpatului Strechii Constantin, au fost calificate de către prima instanță în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria – adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1. Avocatul Beriozchin Ana în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Strechii Constantin să fie achitat, invocând:

- ilegalitatea și netemeinicia sentinței de condamnare, deoarece acțiunile inculpatului nu constituie o infracțiune în sensul legii penale;

- inculpatul vina în săvârșirea infracțiunii incriminate nu a recunoscut, însă a recunoscut datoria contractuală în mărime de 13900 euro. Totodată, în faza de urmărire penală au fost dobândite un șir de probe, care demonstrează că Strechii Constantin în calitate de debitor n-a acționat fraudulos, ci dimpotrivă demonstrează veridicitatea declarațiilor lui, imposibilitatea achitării datoriilor sale mai multor creditori, însă în instanța de fond aceste probe nu au fost examinate. La momentul întocmirii recipisei din 17.03.2011 și contractului de împrumut din 17.09.2012, casa de locuit din str. Tineretului 51, era pusă în gaj la bancă în vederea executării contractelor de creditare a SRL „Comlar”;

- concluzia instanței precum că inculpatul Strechii Constantin a înstrăinat bunurile sale persoanelor terțe, care erau garanția executării obligației față de Ungureanu Igor fiind greșită. Potrivit extrasului din registrul OCT Chișinău, casa de locuit de pe str. Tineretului 51, Stăuceni, mun. Chișinău este ipotecată BC „Mobiasbancă” SA;

- sentința de condamnare se bazează pe declarațiile părții vătămate și o copie xerox a unei recipise, veridicitatea căreia nu poate fi verificată deoarece a fost prezentată în xerox.

3.2. Avocatul Chișca Maxim în numele inculpatului Strechii Constantin, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Strechii Constantin să fie achitat invocând:

- ilegalitatea și netemeinicia sentinței, deoarece s-a statuat la baza emiterii sentinței lipsa cercetării obiective, complete și sub toate aspectele, ceea ce ar fi asigurat examinarea circumstanțelor cu valoare juridică și a probelor pertinente cu toate calitățile și semnele lor, examinarea tuturor versiunilor obiective posibile, care determină direcția activității probatorie și exclude unilateralismul în cadrul procesual de probațiune;

- prima instanță nu s-a conformat prevederilor art. 95 alin. (1) Cod procedură penală și nu a respectat corectitudinea procedurală a administrării probelor, așa cum cer prevederile art. 100 Cod procedură penală, nici nu a dat o apreciere probelor din

punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, după cum este stipulat în art. 101 Cod procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că probele administrate și cercetate de către prima instanță dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, de comiterea unei fapte de escrocherie - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.

Deși inculpatul fiind audiat în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuit și învinuit, vina în comiterii infracțiunii nu a recunoscut-o, instanța de apel a constatat că vina acestuia este pe deplin dovedită prin probele administrate la materialele cauzei penale, cum ar fi:

- declarațiile părții vătămate Ungureanu Igor, care fiind audiat în prima instanță a declarat că a făcut cunoștință cu inculpatul în legătură cu desfășurarea activităților economice în apropiere. În anul 2008 a împrumutat inculpatului suma de 1000 euro pe termen de o lună, care i-a fost restituită la termen, iar ulterior i-a mai împrumutat suma de 2000 euro pe termen de trei luni. La data convenită banii i-au fost restituiți și el a început să aibă încredere în inculpat. La 30.03.2009, inculpatul a mai solicitat să-i împrumute suma de 5000 euro. În mai 2009 inculpatul iar a venit la el, fiindcă a auzit că el vânduse mașina, cerând să-i împrumute suma de 4000 euro. La 04.01.2010, sub același pretext, că are nevoie urgent de bani pentru businessul pe care îl are, i-a mai dat inculpatului suma de 2000 euro și la 06.02.2010, sub același pretext i-a mai transmis suma de 1500 euro. La 12.02.2010 inculpatul i-a comunicat părții vătămate că are mari probleme, a procurat multă marfă și nu poate face devamarea acesteia și a mai solicitat încă 5000 euro în scopul achitării taxelor vamale mărfii procurate. La data convenită inculpatul banii nu i-a restituit, dar i-a spus că și-a scos casa de vânzare și imediat ce o vinde, se va achita cu el. Astfel, a trecut timpul și inculpatul nu i-a restituit nimic, motiv din care la 17.03.2011 el l-a rugat să-i scrie o recipisă în acest sens. La scurt timp, el a aflat că inculpatul deja a vândut casa, iar cu el refuză să se achite, la apelurile telefonice nu răspundea, de câte ori pleca la el acasă, nimeni nu ieșea la poartă și atunci a înțeles că a fost înșelat. De nenumărate ori a fost la el acasă, l-a telefonat, dar ultimul se eschiva de la restituirea banilor. Consideră că inculpatul l-a înșelat din cauza încrederii pe care o avea în acesta, iar pentru el suma de 13 900 euro este una considerabilă. S-a adresat cu cerere de chemare în judecată la judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, însă cazul este în examinare, neavând vreo hotărâre în acest sens. La moment inculpatul îl telefonează din America și-i spune că dacă va reține plângerea el îi va restitui banii, în caz contrar el nu se va întoarce și nu va restitui nimic.

Fiind audiat în instanța de apel partea vătămată Ungureanu Igor a susținut declarațiile făcute anterior și a adăugat că, recipisa o are în original, dar nu a fost solicitată pentru a fi prezentată. Contractul în cauza penală nu l-a prezentat din motiv că este legat de acțiunea civilă și a prezentat doar recipisa. Inculpatul Strechii Constantin nu i-a propus să-i achite în rate, el îi spunea că la momentul dat nu are posibilitatea și îi va restitui când va avea. De la vecini a aflat că Strechii Constantin a înstrăinat casa în anul 2011, ultimul i-a comunicat că dacă vinde casa îi restituie suma de bani îndată ce primește avansul. După ce el a vândut casa, partea vătămată a discutat cu inculpatul în privința datoriei, dar Strechii Constantin i-a spus că nu are bani pentru a-i restitui datoria. Când îl telefona, inculpatul nu îi răspundea, îl telefonase după câteva zile. În una din zile, înainte de judecată, inculpatul l-a telefonat și i-a propus ca să oprească procesul de judecată, în caz contrar acesta nu îi va restitui banii. Banii i-au fost dați cu încredere, fără a întocmi careva recipise. La fel, partea vătămată susține că în cazul în care inculpatul îi va restitui banii, pretenții față de ultimul nu va avea. Inculpatul avea un magazin Anglo, de unde și l-a cunoscut. Anterior i-a mai împrumutat inculpatului sume de bani, care i-au fost întoarse, însă erau sume mai mici, în jur de 1000 euro. La fel, partea vătămată susține că după ce a cunoscut că casa a fost înstrăinată, inculpatul locuia în continuare în acel imobil situat în com. Stăuceni. De fiecare dată, când îl întreba dacă poate să-i restituie datoria, inculpatul îi spunea că la moment nu are bani și îi va restitui mai târziu. După doi ani, Ungureanu Igor, văzând că nu este nici o ieșire, a mers la notar pentru a întocmi un contract de împrumut.

La fel, instanța de apel a conchis că vina inculpatului Strechii Constantin se dovedește și prin probele din dosarul penal, și anume prin:

- raportul denunț al colaboratorului de poliție din 25.06.2014, pe faptul plângerii parvenite de la partea vătămată (f.d.6);

- plîngerea părții vătămate Ungureanu Igor din 25.06.2014, adresată organelor de drept pentru fapte comise de către Strechii Constantin (f.d. 14);

- recipisa din 17.03.2011, prin care se confirmă faptul că banii în sumă de 13900 euro au fost transmiși inculpatului Strechii Constantin pe termen de trei luni, de către Ungureanu Igor (f.d. 16);

- extrasul din registrul întreprinderilor, din care se vede că SRL „Comlar” cu nr. de înregistrare 102059913 este înregistrat după Strechii Constantin și Strechii Nadejda (f.d. 61-63);

- informația de la BC Victoriabank din 29.09.2011, privind eliberarea creditelor debitorului SRL „Comlar” (f.d. 69);

- ordinele de plată efectuate de către Strechii Nadejda, privind achitarea datoriilor către BC „Victoriabank” (f.d. 70-73);

- extrasul din registrul bunurilor imobile, din care se vede că casa de locuit din or. Stăuceni, str. Tineretului 51, la 28.09.2011 a fost înregistrată după Strechii

Nicolae și Strechii Nadejda, conform contractului de vânzare cumpărare din 27.09.2011 (f.d. 76-79);

- confirmarea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 04.11.2014, prin care confirmă înregistrarea cererii de chemare în judecată nr. 2-4841/14, depusă de Ungureanu Igor împotriva lui Strechii Constantin privind încasarea datoriei (f.d. 92);

- procesul verbal de examinare a obiectului din 20.08.2014, prin care a fost examinată recipisa eliberată de Strechii Constantin și datată cu 17.03.2011 (f.d. 16);

- procesul verbal de constatare din 12.06.2014, prin care, de către Ungureanu Igor se expune faptul transmiterii sumei de 13900 euro către Strechii Constantin (f.d. 18).

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul Strechii Constantin, având intenția de a sustrage ilicit surse financiare de la partea vătămată a intrat în încrederea acesteia, insuflându-i certitudinea că este un om corect și apoi a luat, chipurile cu împrumut, diferite sume de bani, deși de la bun început nu avea intenții a le restitui, ci a le dobândi în scop de a se îmbogăți, ori pretextul că are afaceri în Rusia cu mere pe care nu le putea realiza în martie 2009 nu au acoperire de credibilitate pentru faptele comise și în anul 2010, inclusiv în luna aprilie. Ulterior el deși știa că are obligațiuni asumate în scop de a restitui sumele primite de la Ungureanu Igor, a înstrăinat casa de locuit din or. Stăuceni dar nu și-a onorat obligațiunile, după care a și emigrat în SUA.

Cu referire la poziția apărării prin care se susține că inculpatul nu a avut intenția de a înșela partea vătămată, că doar a împrumutat banii și ulterior a fost în imposibilitate de a-i întoarce, instanța de apel a statuat că acțiunile inculpatului dovedesc contrariul, căci el nici nu avea intenția de a-și onora obligațiile, ori la acea perioadă având datorii pe credit bancar și casa fiind gajată nu putea să nu fie conștient că nu va putea real executa obligațiunile față de bancă și față de alți creditori, iar prima instanță corect a apreciat critic declarațiile inculpatului Strechii Constantin și le-a calificat drept o metodă de apărare aleasă de către inculpat în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă, deoarece această versiune nu coroborează cu celelalte probe.

La fel, în privința argumentelor părții apărării precum că inculpatul nu intenționa să ducă în eroare partea vătămată, instanța de apel a atestat că se combat cu probele anexate la dosar și cercetate în instanța de judecată și suplimentar în apel, și anume prin faptul că promisiunea inculpatului a fost îmbinată cu mai multe modalități de înșelăciune, cum ar fi: deși inculpatul a eliberat o recipisă părții vătămate la data de 17.03.2011, prin care s-a obligat să restituie suma împrumutată, totuși la data de 27.09.2011, el a înstrăinat toate bunurile sale unor terțe persoane.

În același context, instanța de apel a reținut că prima instanță la aprecierea modului și a măsurii de pedeapsă a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social

al infracțiunii, personalitatea infractorului, de circumstanțele care atenuează pedeapsa sau o agravează.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Beriozchin Ana în numele inculpatului Strechii Constantin, care indicând temeiurile pentru recurs, prevăzute de art.427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Strechii Constantin să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- în ședința instanței de apel a solicitat prin cerere scrisă audierea lui Strechii Nicolae în calitate de martor, studierea suplimentară a declarațiilor lui Strechii Constantin date la faza de urmărire penală, a xerocopiei recipisei din 17.03.2011, extrasul din registrul întreprinderilor, extrasul din registrul bunurilor imobile, ordinele de plată, informația privind eliberarea creditelor, care confirmă că datoriile la creditele luate de la BC „Victoriabank” SA de către SRL „Comlar”, au fost achitate de către Strechii Nadejda și că datoria la aceste credite era de 574000 lei. Bunul imobil la care ar pretinde persoana vătămată Ungureanu Igor, era deja pus în gaj la data semnării recipisei de împrumut. Însă, deși această cerere a fost anexată la dosar, fiind admisă audierea martorului Strechii Nicolae și admisă studierea suplimentară a probelor solicitate, în decizia sa, instanța de apel a menționat că nu s-a solicitat studierea probelor noi, doar s-a solicitat o nouă apreciere a celor cercetate de către instanța de fond;

- la judecarea apelului, instanța formal a admis studierea suplimentară a declarațiilor și probelor materiale, însă la aceste declarații și înscrisuri nu s-a dat citire în ședința de judecată;

- deși instanța de apel indică că vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile martorilor, nici un martor nu a fost audiat nici în apel, nici în instanța de fond;

- procesul penal desfășurat în instanța de apel nu i-a oferit inculpatului suficiente garanții de apărare, iar omisiunea audierii martorilor apărării constituie o încălcare a art. 6 §. 1 și 3 din CEDO (cauza Colac contra României din 10.02.2015);

- instanța de apel și instanța de fond au examinat cauza penală în lipsa inculpatului Strechii Constantin, iar în situația în care acesta a pledat nevinovat la faza de urmărire penală, instanța de apel urma să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și să-i asigure suficiente garanții de apărare prin administrarea probelor noi și studierea minuțioasă a înscrisurilor;

- potrivit protocolului adițional nr. 4 la Convenția Europeană a drepturilor omului, nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în stare să execute o obligație contractuală;

- din materialele cauzei rezultă că ansamblul de probe ce au stat la baza condamnării ilegale sunt declarațiile părții vătămate, copia xerox a recipisei privind împrumutul bănesc, procesele verbale de examinare și ridicare a acestei copii de pe recipisă, care sunt insuficiente pentru a condamna o persoană, dar denotă cu certitudine prezența relațiilor contractuale între inculpat și persoana vătămată și dosarul civil aflat în examinare în instanța civilă;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- din materialele cauzei rezultă că partea vătămată i-a dat inculpatului cu împrumut bani pe o perioadă lungă de timp, în rate, și primea aceste sume înapoi, cu procente, iar acțiunile lui Strechii Constantin pot fi încadrate drept escrocherie numai în cazul în care el încă la momentul intrării în posesia acestor bunuri avea drept scop însușirea lor și nu avea de gând să îndeplinească angajamentul dat;

- în această perioadă îndelungată ambii aveau afaceri situate în apropiere, iar Strechii Constantin mereu a recunoscut datoria, dar împrejurările grele l-au determinat să cedeze ultima locuință cumnatei, cu tot cu datorii și să plece la muncă peste hotare;

- în acțiunile inculpatului lipsesc latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii, deoarece acesta nu a avut scop de profit ilegal, dobândirea banilor împrumutați a fost licită, în baza unui contract de împrumut, iar înșelăciunea ca element al escrocheriei lipsește;

- norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleași norme date anterior de Curtea Supremă de Justiție;

- în decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-1523/2014, a fost menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014, prin care un inculpat a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, deoarece s-a constatat că nerestituirea împrumutului bănesc în termen este un litigiu civil, iar prezența unei cauze civile în procedură, denotă caracterul civil al relațiilor și lipsește componența escrocheriei.

7. La recursul ordinar declarat de avocatul Beriozchin Ana în numele inculpatului Strechii Constantin, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul Crijanovschi Serghei, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, din motiv că recurentul potrivit art. 430 Cod de procedură penală, este obligat să indice temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, care este eroarea de drept comisă de instanță, ce duce la casarea hotărîrii. Astfel, recurentul solicită reaprecierea probelor, considerînd că nu au fost respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală. Din materialele cauzei

rezultă că la examinarea cauzei în instanța de apel s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală și în baza probelor acumulate, just s-a reținut starea de fapt și de drept, fiind încadrate acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit recursului declarat de recurent, acesta invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, și anume că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și că norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție”*.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentînd în acest context următoarele.

8.1. Cu referire la temeiul invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în care se specifică că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”* Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că,

instanța de apel, la judecarea apelurilor a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată corect a menținut sentința privind condamnarea inculpatului Strechii Constantin în baza art. 190 alin. (5) Cod penal. Totodată, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul deciziei, care este expus clar, nefiind admisă nici careva eroare gravă de fapt care ar fi afectat soluția instanței de apel, aceasta fiind legală și întemeiată.

În același context, ce ține de motivele invocate de recurent, precum că „*în ședința instanței de apel a solicitat prin cerere scrisă audierea lui Strechii Nicolae în calitate de martor, studierea suplimentară a declarațiilor lui Strechii Constantin date la faza de urmărire penală, a xerocopiei recipisei din 17.03.2011, extrasul din registrul întreprinderilor, extrasul din registrul bunurilor imobile, ordinele de plată, informația privind eliberarea creditelor, care confirmă că datoriile la creditele luate de la BC „Victoriabank” SA de către SRL „Comlar”, au fost achitate de către Strechii Nadejda și că datoria la aceste credite era de 574000 lei. Bunul imobil la care ar pretinde persoana vătămată Ungureanu Igor, era deja pus în gaj la data semnării recipisei de împrumut. Însă, deși această cerere a fost anexată la dosar, fiind admisă audierea martorului Strechii Nicolae și admisă studierea suplimentară a probelor solicitate, în decizia sa, instanța de apel a menționat că nu s-a solicitat studierea probelor noi, doar s-a solicitat o nouă apreciere a celor cercetate de către instanța de fond, procesul penal desfășurat în instanța de apel nu i-a oferit inculpatului suficiente garanții de apărare, iar omisiunea audierii martorilor apărării constituie o încălcare a art. 6 par. 1 și 3 din CEDO (cauza Colac contra României din 10.02.2015)”, Colegiul penal reține că nu pot fi acceptate, fiind neîntemeiate, deoarece din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f.d. 176, 177, 179, vol. I), rezultă că instanța de apel ascultând opiniile participanților la acest proces, corect a respins demersul avocatului privind audierea suplimentară a martorului Strechii Nicolae, în care nu a fost indicată nici adresa acestuia, or din materialele cauzei se constată că acesta a fost audiat la urmărirea penală (f.d. 66), iar circumstanțele pe care acesta li-a indicat, nu diferă de cele care sunt prezentate prin celelalte probe administrate la cauza penală și nu constituie circumstanțe noi.*

Totodată, instanța de apel respectând prevederile art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală, corect a verificat dacă sunt probe suplimentare și dacă este necesar de a cerceta suplimentar probele administrate în prima instanță, iar la întrebarea instanței, avocatul inculpatului a răspuns că probe suplimentare nu are, dar solicită verificarea probelor din prima instanță (f.d. 179), la ce instanța de apel a verificat probele din prima instanță, dându-le citire, inclusiv și declarațiilor martorului Strechii Nicolae, fapt consemnat în procesul verbal al ședinței de judecată.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că instanța de apel a acționat în corespundere și cu prevederile art. 6 §1 și 3 din Convenție, respectând dreptul la un proces echitabil în privința inculpatului Strechii Constantin, iar cauza Colac contra României din 10.02.2015, invocată de recurent, se referă la altă situație de fapt, astfel aceasta este irelevantă pentru speța dată.

La fel, în privința motivul indicat de recurent, precum că *„la judecarea apelului, instanța formal a admis studierea suplimentară a declarațiilor și probelor materiale, însă la aceste declarații și înscrisuri nu s-a dat citire în ședința de judecată”*, Colegiul penal atestă că este declarativ, din moment ce în ședința de judecată în instanța de apel, la solicitare părților instanța de apel a admis studierea suplimentară a probelor cercetate în prima instanță (f.d. 179), fapt consemnat în procesul verbal, fiind respectate și cerințele art. 336 Cod de procedură penală, privind plenitudinea procesului verbal și art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, acestor probe fiindu-le date citire, iar din materialele cauzei nu s-a depistat ca părțile în proces să fi înaintat careva obiecții la procesul verbal respectiv, motiv din care acest argument nu se acceptă de instanța de recurs ordinar.

Recurentul mai invocă că *„deși instanța de apel indică că vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile martorilor, nici un martor nu a fost audiat nici în apel, nici în instanța de fond”*, astfel, cu privire la acest motiv Colegiul penal menționează că poartă un caracter neesențial, or aceasta reprezintă o omisiune contextuală a instanței de apel, ce nu afectează soluția, ori din analiza conținutului deciziei instanței de apel în pct. 9.1., 9.2., se indică ca probă ce dovedește vinovăția inculpatului - declarațiile părții vătămate din prima instanță și din instanța de apel, care au fost coroborate corect cu celelalte probe descrise la pct. 10 a deciziei instanței de apel (f.d. 184-186).

În partea ce ține de criticile recurentului, precum că *„instanța de apel și instanța de fond au examinat cauza penală în lipsa inculpatului Strechii Constantin, iar în situația în care acesta a pledat nevinovat la faza de urmărire penală, instanța de apel urma să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și să-i asigure suficiente garanții de apărare prin administrarea probelor noi și studierea minuțioasă a înscrisurilor”*, Colegiul penal atestă că sunt declarative și nefundamentate pe careva suport factologic, deoarece din conținutul deciziei instanței de apel (f.d. 187-188), se deduce că instanța de apel s-a expus pe motivele relevante din apelurile declarate, iar motivele neesențiale invocate în apel care au rămas fără argumentare, nu afectează soluția corectă.

Totodată, din materialele cauzei și anume din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din prima instanță (f.d. 134, 140), reiese că inculpatul s-a eschivat de la prezentarea în ședința de judecată, fiind dispusă aducerea silită a acestuia, însă inculpatul nu a fost găsit la domiciliul său, la ce prin încheierea din 01 octombrie 2015 (f.d. 141-142), acesta a fost anunțat în căutare și în conformitate cu

art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, corect a fost dispusă de către prima instanță examinarea cauzei în lipsa inculpatului. În aceste circumstanțe, ședința de judecată în prima instanță s-a desfășurat în prezența apărătorului inculpatului, în privința căruia inculpatul a indicat că este de acord ca anume acest avocat să îi reprezinte interesele în instanța de judecată (f.d.127, verso), prin ce i s-au oferit suficiente garanții la apărare, cu respectarea dreptul ultimului la apărare (f.d. 51, 127, 128, 129, 131,134, 140,150a, 151, 152).

Aceiași situație avînd loc și la judecarea cauzei în instanța de apel, unde instanța de apel conducîndu-se de prevederile art. 412 Cod de procedură penală, a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului care a fost dat în căutare (f.d. 176), însă judecarea apelului s-a desfășurat în prezența apărătorului inculpatului, fapt confirmat prin mandatul avocatului anexat la materialele dosarului (f.d. 158), precum și conținutul procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d.175-180), nefiind încălcat dreptul de apărare al inculpatului, după cum invocă recurentul, cauza penală fiind judecată cu respectarea exigențele art. 6 din CEDO și jurisprudenței CtEDO - hotărârea în cauza Kattan vs România din 21.01.2014, în sensul că ambele instanțe și-au îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri - citații pentru a asigura prezența inculpatului în instanță, precum și oferindu-i suficiente garanții de apărare, iar inculpatul sustrăgîndu-se de instanță a contribuit în mare măsură la crearea situației în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa.

În recurs, se mai invocă alegațiile precum că *„potrivit protocolului adițional nr. 4 la Convenția Europeană a drepturilor omului, nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în stare să execute o obligație contractuală; din materialele cauzei rezultă că ansamblul de probe ce au stat la baza condamnării ilegale sunt declarațiile părții vătămate, copia xerox a recipisei privind împrumutul bănesc, procesele verbale de examinare și ridicare a acestei copii de pe recipisă, care sunt insuficiente pentru a condamna o persoană, dar denotă cu certitudine prezența relațiilor contractuale între inculpat și persoana vătămată și dosarul civil aflat în examinare în instanța civilă, din materialele cauzei rezultă că partea vătămată i-a dat inculpatului cu împrumut bani pe o perioadă lungă de timp, în rate, și primea aceste sume înapoi, cu procente, iar acțiunile lui Strechii Constantin pot fi încadrate drept escrocherie numai în cazul în care el încă la momentul intrării în posesia acestor bunuri avea drept scop însușirea lor și nu avea de gînd să îndeplinească angajamentul dat; în această perioadă îndelungată ambii aveau afaceri situate în apropiere, iar Strechii Constantin mereu a recunoscut datoria, dar împrumuturile grele l-au determinat să cedeze ultima locuință cumnatei, cu tot cu datorii și să plece la muncă peste hotare”*, în privința căror Colegiul penal conchide că nu sunt întemeiate și sunt irelevante pentru speța dată, deoarece constituie opinia subiectivă a recurentului, această situație din Convenție fiind

valabilă doar în cazul în care părțile unui acord sau contract acționează cu bună credință, or ca urmare a acțiunilor de dobândire a bunurilor părții vătămate de către inculpat prin abuz de încredere, nu poate fi negat faptul exproprierii arbitrare a părții vătămate de bani de către inculpat și eschivării repetate a ultimului de la returnarea sumelor bănești părții vătămate, iar instanța de apel în pct. 13 a deciziei sale corect a reținut că inculpatul Strechii Constantin, avînd intenția de a sustrage ilicit surse financiare de la partea vătămată, a intrat în încrederea acesteia, însuflîndu-i certitudinea că este un om corect și apoi a luat, chipurile cu împrumut, diferite sume de bani, deși de la bun început nu avea intenții a le restitui ci a le dobîndi în scop de a se îmbogăți, ori pretextul că are afaceri în Rusia cu mere, pe care nu le putea realiza în martie 2009 nu au acoperire de credibilitate, pentru fapta comisă și în anul 2010, inclusiv în luna aprilie. Ulterior deși știa că are obligațiuni asumate în scop de a restitui sumele primite de la Ungureanu Igor, a înstrăinat casa de locuit din or. Stăuceni, dar nu și-a onorat obligațiunile, după care a și emigrat în SUA, argumente ce sunt acceptate și însușite de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunînd un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, instanța de recurs ordinar statuează că asemenea comportament este inadmisibil în cadrul unor raporturi juridice civile, unde părțile trebuie să se comporte cu bună credință și în limitele legii, adică, după cum rezultă din probele descrise de instanța de apel la pct. 9.1., 9.2., 10 a deciziei sale, fiind constatat corect și cu certitudine de către instanța de apel în baza acestor probe că inculpatul după primirea sumelor de bani, la data convenită pentru restituirea banilor, nu a făcut acest lucru, dar i-a comunicat părții vătămate că și-a scos casa de vînzare și imediat ce o vinde, va achita datoria, însă chiar și după ce a vîndut casa inculpatul nu a restituit datoria, mai mult ca atît nu răspundea la apelurile părții vătămate, tergiversînd nemotivat restituirea datoriei, în acest sens acțiunile inculpatului au depășit limitele cadrului civil, trecînd în sfera penalului.

Admițînd faptul că, inițial între părți au existat un acord civil de împrumut, ca urmare a comportamentului viclean al inculpatului, care după ce a primit banii a avut intenția să se ascundă de către partea vătămată fără a restitui sumele primite, în aceste condiții asemenea acțiuni întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie.

Limita între un acord civil și o componentă de infracțiune este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a

părților, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin abuz de încredere și înșelăciune.

Lipsa intenției infracționale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune excluderea posibilității trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului.

8.2. Cu referire la temeiul invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, ce prescrie că „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*”, precum și criticile recurentului care cad sub incidența acestei teme, „*în acțiunile inculpatului lipsesc latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii, deoarece acesta nu a avut scop de profit ilegal, dobândirea banilor împrumutați a fost licită, în baza unui contract de împrumut, iar înșelăciunea ca element al escrocheriei lipsește*”, Colegiul penal reține că nu pot fi admise, or prima instanță în sentință (f.d. 155-156), iar instanța de apel în decizie (f.d. 186-187), corect au constatat că în acțiunile inculpatului Strechii Constantin sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod de procedură penală, inclusiv și latura obiectivă sub aspectul dobândirii bunurilor părții vătămate prin abuz de încredere, precum și latura subiectivă manifestată prin intenție directă și scopul de cupiditate a inculpatului, care de la bun început conștientiza imposibilitatea de a restitui suma de bani pe care a luat-o sub formă de împrumut de la partea vătămată s-a eschivat repetat de la restituirea banilor, cu invocarea diferitor motive pentru a duce partea vătămată în eroare, iar temeiuri de a pune la îndoială aceste constatări nu se identifică de instanța de recurs ordinar, or acestea sunt bazate corect pe cumulul de probe administrat la cauza penală, cercetate în prima instanță și verificate în ședința instanței de apel, descris și în pct. 5 a prezentei decizii, analizat și apreciat de către ambele instanțe de fond, prin prisma art. 100, 101 Cod de procedură penală, din punct vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

8.3. În privința temeiului invocat de recurent, stipulat în art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, care prevede că „*norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*”, precum și alegațiile recurentului ce se încadrează în acest aspect, „*în decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție nr. Ira-1523/2014, a fost menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014, prin care un inculpat a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, deoarece s-a constatat că nerestituirea împrumutului bănesc în termen este un litigiu civil, iar prezența unei cauze civile în procedură, denotă caracterul civil al relațiilor și lipsește componenta escrocheriei*”, Colegiul penal atestă că este nejustificat și reprezintă o interpretare subiectivă a recurentului, la ce se menționează că concluzia precum că prezența unei

cauze civile în procedură, denotă caracterul civil al relațiilor și lipsește componența infracțiunii de escrocherie, nu constituie ca o regulă unitară pentru toate infracțiunile de escrocherie, din considerentul că fiecare cauză penală se diferă prin specificul separat al relațiilor prezente între partea vătămată și inculpat, precum și acțiunile inculpatului și forma intenției acestuia diferă de la caz la caz, deoarece delimitarea escrocheriei, de încălcarea normelor de drept civil, urmează a fi percepută corect, luând în considerație două aspecte de maximă importanță, și anume: atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunului, și disponibilitatea efectivă a acestuia de ași executa angajamentele, aspecte ce au fost deja analizate în subpunctele 8.1, 8.2. a prezentei decizii.

9. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Beriozchin Ana în numele inculpatului Strechii Constantin, împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 05 noiembrie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Strechii Constantin Chiril**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **07 iulie 2016.**

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin